

ГРАФІЧНА СТИЛІЗАЦІЯ В ІЛЮСТРУВАННІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>В4 Образотворче мистецтво та реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кредитів ЄКТС /150 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен</i>
Розклад занять	<i>1 лекція (2 години) один раз на два тижні; 1 практичне заняття (2 години) один раз на тиждень 1 практичне заняття (2 години) один раз на два тижні.</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: старший викладач Лавро Костянтин Тихонович контактні дані: artlavro@ukr.net Практичні: старший викладач Лавро Костянтин Тихонович контактні дані: artlavro@ukr.net</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Графічна стилізація в ілюструванні» є фаховим освітнім компонентом, спрямованим на формування у студентів першого курсу базових теоретичних знань і практичних навичок трансформації реальної форми у виразний графічний образ. Курс закладає підґрунтя для подальшого вивчення ілюстрації, композиції видання та авторського стилю в графіці. У межах дисципліни розглядаються закономірності художнього узагальнення, принципи відбору характерних ознак об'єкта, способи спрощення та декоративної трансформації форми. Особлива увага приділяється роботі з силуетом, лінією, плямою, ритмом і контрастом як основними засобами графічної виразності. Студенти опановують методи геометризації, ритмізації, акцентування, масштабної трансформації та варіативності зображення. Практична частина курсу побудована на виконанні серії вправ зі стилізації природних, антропоморфних і предметних форм, створенні варіантів інтерпретації одного об'єкта, розробці стилізованого персонажа або тематичної композиції. Навчальний процес орієнтований на розвиток аналітичного спостереження, образного мислення та формування цілісного стилістичного рішення.

Структура курсу побудована за принципом інтенсивного практичного занурення: на 8 лекційних заняттях, що закладають методологічну базу, припадає 22 практичних занять, спрямованих на відпрацювання розвитку здатності до художнього узагальнення та інтерпретації; формуванню індивідуальної графічної мови; підготовці до роботи в галузі книжкової ілюстрації та візуальних комунікацій.

Мета опанування дисципліни – формування у студентів базових теоретичних знань та практичних навичок графічної стилізації як засобу художньої інтерпретації форми в ілюструванні; розвиток образного мислення, здатності до узагальнення, трансформації та пластичної інтерпретації реальних об'єктів відповідно до композиційного та змістового завдання.

Предметом є закономірності, принципи та прийоми графічної стилізації природних, антропоморфних і предметних форм в процесі створення ілюстративного образу; засоби трансформації форми (узагальнення, спрощення, ритмізація, геометризація), а також взаємозв'язок стилізації з композицією, силуетом, лінією та плямою.

Програмні компетентності: на формування яких зорієнтована дисципліна:

- Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями;
- Здатність до візуалізації формальних і функціональних особливостей об'єкта за допомогою композиційних засобів виразності, професійного використання законів композиційних побудов для вирішення конкретних проектних задач;
- Здатність формувати базові уявлення про колір як формо- та образотворчу складову в художній діяльності графічного дизайну.

Програмні результати навчання: спрямовані на засвоєння теоретичних знань, формування умінь для розробки ілюстрації:

- Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень, аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу;
- Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва;
- Володіти основними прийомами створення образу у сфері візуальних комунікацій. Вміти вільно застосовувати у графічних проектах такі засоби, як візуальна метафора, символ, знак, метаморфоза, гіперболізація тощо;

М'які навички (Soft skills): створювати власні творчі роботи, у яких поєднані концепт та графічний стиль, уміння презентувати та коментувати свій творчий процес, пояснювати ідею та вибір графічних рішень.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: теоретичною та методологічною базою є програмні компетентності та результати навчання здобуті під час опанування ЗО 09.1 Рисунок і перспектива. Частина 1. Натюрморт; ЗО 10.1 Живопис. Частина 1. Натюрморт;

Постреквізити: ці знання та уміння будуть корисні для дипломного проектування.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи графічної мови: від реалізму до знаку

Тема 1.1 Вступ до графічної стилізації та мова ілюстрації.

Розділ 2. Біоморфні форми та орнаментальні мотиви

Тема 2.1. Біоморфні форми: стилізація рослинного світу

Розділ 3. Анімалістика: виявлення характеру через форму

Тема 3.1. Зооморфні форми: стилізація тварин і птахів

Розділ 4. Простір в ілюстрації: архітектура та середовище

Тема 4.1. Стилізація об'єктів архітектури та міського середовища.

Розділ 5. Людина в ілюстрації: від конструкції до пластики

Тема 5.1. Пропорції та пластика стилізованої фігури

Розділ 6. Розробка персонажа

Тема 6.1. Створення персонажа на основі літературного тексту

Розділ 7. Взаємодія персонажів та середовища

Тема 7.1. Композиційна взаємодія у просторі ілюстрації

Розділ 8. Ілюстративний цикл: від ідеї до оригіналу

Тема 8.1. Етапи створення фінальної книжкової ілюстрації

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Олександр Берlach. Графічні техніки в образотворчому мистецтві. Навчальний посібник. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2022. 103 с. URL: <https://surl.li/jqnmvj>
2. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі від вікторіанців до хіпстерів. К., 2019.
3. Белічко Н.Ю. Книжкова графіка 50–70-х років ХХ століття. // Рукописна та книжкова спадщина України. 2003. Вип. 8. С. 126–141.
4. Чібалашвілі А. Штучний інтелект у мистецьких практиках / А. Чібалашвілі // Сучасне мистецтво : збірник наукових праць. – Київ, (2021). – № 17. – С. 41–50. – DOI: <https://doi.org/10.31500/23098813.17.2021.248425>
5. Давиденко Л.Ф. Засоби художньої виразності у книжковій графіці: традиції та інновації. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. 2014. С. 115-118

Додаткова література

1. Як створити свій стиль в ілюстрації. [Відео] YouTube. 2024. URL: <https://surl.li/zrtbqg>.
2. Transform ANY Reference into Stylized Art [Відео] YouTube. 2025. URL: <https://surl.li/ggcmxm>.

Інформаційні ресурси

1. ELAKPI – Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського : веб-сайт. URL: <https://ela.kpi.ua/?locale=uk>
2. Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» : веб-сайт. URL: <https://www.library.kpi.ua>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи організації навчання: лекції; практичні заняття; самостійна робота; консультації; робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами.

Загальні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; репродуктивний метод; пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод учіння.

Спеціальні методи навчання: використання інформаційно-повідомлювального, пояснювального та інструктивно-практичного методів викладання на лекційних та практичних заняттях у межах пояснювально-ілюстративного методу; відтворювальний метод при виконанні здобувачами самостійних робіт;

Елементи і прийоми: інтерактивне навчання; пояснення; ілюстрація; демонстрація; практичні роботи; рефлексія.

На практичних заняттях здобувачі під керівництвом і за допомоги викладача виконують завдання, обґрунтовуючи своє рішення.

Метод дистанційного навчання – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom, Google Meet) та асинхронному (Google Workspace for Education, Moodle) режимі.

Форми та методи оцінювання: роботи на практичних і лекційних заняттях; самостійних робіт; виконання підсумкового проекту (критерії оцінювання детально прописано у п. 8).

Семестровий контроль – Екзамен.

Відповідність програмних результатів, методів, елементів і прийомів навчання, форм оцінювання

ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
1	2	3

ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 08	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції; практичні заняття; самостійна робота; консультації; робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> пояснювально-ілюстративний метод; репродуктивний метод; пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод учіння.</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> використання інформаційно-повідомлювального, пояснювального та інструктивно-практичного методів викладання на лекційних та практичних заняттях у межах пояснювально-ілюстративного методу; відтворювальний метод при виконанні здобувачами самостійних робіт;</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> інтерактивне навчання; пояснення; ілюстрація; демонстрація; практичні роботи; рефлексія.</p> <p>На практичних заняттях здобувачі під керівництвом і за допомоги викладача виконують завдання, обґрунтовуючи своє рішення.</p> <p><i>Метод дистанційного навчання</i> – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom, Google Meet) та асинхронному (Google Workspace for Education, Moodle) режимі.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: виконанні здобувачами підсумкового проєкту, роботу на практичних і лекційних заняттях; самостійних робіт.</p> <p>Календарний контроль: перша та друга атестація.</p> <p>Семестровий контроль – екзамен.</p>
ПРН 16	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції; практичні заняття; самостійна робота; консультації; робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> пояснювально-ілюстративний метод; репродуктивний метод; пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод учіння.</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> використання інформаційно-повідомлювального, пояснювального та інструктивно-практичного методів викладання на лекційних та практичних заняттях у межах пояснювально-ілюстративного методу; відтворювальний метод при виконанні здобувачами самостійних робіт;</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> інтерактивне навчання; пояснення; ілюстрація; демонстрація; практичні роботи; рефлексія.</p> <p>На практичних заняттях здобувачі під керівництвом і за допомоги викладача виконують завдання, обґрунтовуючи своє рішення.</p> <p><i>Метод дистанційного навчання</i> – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom, Google Meet) та асинхронному (Google Workspace for Education, Moodle) режимі.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: виконанні здобувачами підсумкового проєкту, роботу на практичних і лекційних заняттях; самостійних робіт.</p> <p>Календарний контроль: перша та друга атестація.</p> <p>Семестровий контроль – екзамен.</p>

ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 22	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції; практичні заняття; самостійна робота; консультації; робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> пояснювально-ілюстративний метод; репродуктивний метод; пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод учіння.</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> використання інформаційно-повідомлювального, пояснювального та інструктивно-практичного методів викладання на лекційних та практичних заняттях у межах пояснювально-ілюстративного методу; відтворювальний метод при виконанні здобувачами самостійних робіт;</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> інтерактивне навчання; пояснення; ілюстрація; демонстрація; практичні роботи; рефлексія.</p> <p>На практичних заняттях здобувачі під керівництвом і за допомоги викладача виконують завдання, обґрунтовуючи своє рішення.</p> <p><i>Метод дистанційного навчання</i> – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom, Google Meet) та асинхронному (Google Workspace for Education, Moodle) режимі.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: виконанні здобувачами підсумкового проєкту, роботу на практичних і лекційних заняттях; самостійних робіт.</p> <p>Календарний контроль: перша та друга атестація.</p> <p>Семестровий контроль – екзамен.</p>

Примітка: ПРН – програмний результат навчання

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 16 годин лекційних (Л) один раз на два тижні та 44 годин практичних занять (П) 1 практичне заняття (2 години) один раз на два тижні, підсумковий проєкт.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Тиждень навчання	Розподіл годин			Назви розділів, тем	Зміст занять та самостійна робота здобувачів	Контрольні заходи
	Л	П	СР			
1	2	3	4	5	6	7
1-2	2	6	6	<p>Розділ 1. Основи графічної мови: від реалізму до знаку</p> <p>Тема 1.1 Вступ до графічної стилізації та мова ілюстрації.</p>	<p>Л1. Роль стилізації в книжковій ілюстрації як інструменту візуального сторітелінгу та виразності.</p> <p>ПР1. Трансформація простих предметів (Лінія).</p> <p>ПР2. Силует та пляма в організації об'єкта.</p> <p>ПР3. Введення фактури в стилізований об'єкт.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи дистанційного навчання.</p>	Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 1-3

3-4	2	6	6	<p>Розділ 2. Біоморфні форми та орнаментальні мотиви</p> <p>Тема 2.1. Біоморфні форми: стилізація рослинного світу</p>	<p>Л2. Методи перетворення складних органічних форм на площинні декоративні або орнаментальні елементи для книги.</p>	<p>Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 4-6</p>
					<p>ПР4. Аналіз та стилізація листя і квітів.</p> <p>ПР5. Дерево як графічний мотив.</p> <p>ПР6. Декоративна композиція з рослинних елементів.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи дистанційного навчання.</p>	
5-6	2	4	4	<p>Розділ 3. Анімалістика: виявлення характеру через форму</p> <p>Тема 3.1. Зооморфні форми: стилізація тварин і птахів</p>	<p>Л3. Прийоми гіперболізації та гротеску для надання зображенню емоційної виразності та динаміки.</p>	<p>Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 7-8</p>
					<p>ПР7. Виявлення характеру тварини через силует</p> <p>ПР8. Декоративна переробка та фактурування форми тварини.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи дистанційного навчання.</p>	
7-8	2	6	6	<p>Розділ 4. Простір в ілюстрації: архітектура та середовище</p> <p>Тема 4.1. Стилізація об'єктів архітектури та міського середовища.</p>	<p>Л4. Способи передачі простору та глибини в ілюстрації без використання класичної світлотіні.</p>	<p>Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 9-11</p>
					<p>ПР9. Лінійна стилізація архітектурних елементів</p> <p>ПР10. Міський пейзаж у плямі та силуеті.</p> <p>ПР11. Введення середовища у книжковий формат.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи дистанційного навчання.</p>	
9-10	2	6	6	<p>Розділ 5. Людина в ілюстрації: від конструкції до пластики</p> <p>Тема 5.1. Пропорції та пластика стилізованої фігури</p>	<p>Л5. Способи свідомого спотворення пропорцій для формування певного</p>	<p>Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 12-14</p>
					<p>ПР12. Геометризація фігури людини.</p> <p>ПР13. Статика та динаміка: лінія дії.</p> <p>ПР14. Портрет: стилізація обличчя та міміка.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи</p>	
11-12	2	6	6	<p>Розділ 6. Розробка персонажа</p> <p>Тема 6.1. Створення</p>	<p>Л6. Принципами розробки унікального літературного героя через його графічне втілення.</p>	<p>Робота на практичному занятті,</p>

				персонажа на основі літературного тексту	<p>ПР15. Створення карти персонажа (Character Sheet).</p> <p>ПР16. Персонаж і його атрибути.</p> <p>ПР17. Розміщення персонажа в інтер'єрі.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи дистанційного навчання.</p>	самостійна робота (СР) 15-17
13-14	2	6	6	<p>Розділ 7. Взаємодія персонажів та середовища</p> <p>Тема 7.1. Композиційна взаємодія у просторі ілюстрації</p>	<p>Л7. Принципами розробки унікального літературного героя через його графічне втілення.</p> <p>ПР18. Багатофігурна композиція.</p> <p>ПР19. Робота з контрастом та тоном у сцені.</p> <p>ПР20. Розкадровка (Storyboarding) сюжету.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи</p>	Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 18-20
15	2	4	4	<p>Розділ 8. Ілюстративний цикл: від ідеї до оригіналу</p> <p>Тема 8.1. Етапи створення фінальної книжкової ілюстрації</p>	<p>Л8. Створення повноцінної ілюстрації: від аналізу тексту та розкадровки до фінального графічного аркуша.</p> <p>ПР21. Детальна розробка фінальної ілюстрації.</p> <p>ПР22. Завершення роботи та підсумковий перегляд.</p> <p>СР. Підготовка до виконання практичних завдань з курсу відповідно до наданих викладачем матеріалів під час або із використанням платформи дистанційного навчання.</p>	Робота на практичному занятті, самостійна робота (СР) 21-22
			14		СР. Оформлення всіх матеріалів у єдине портфоліо для екзамену.	Створення альбому-презентації
		2	30	Екзамен	<p>Екзамен</p> <p>СР. Підготовка до екзамену</p>	Захист екзаменаційної роботи
Разом	1 6	4 6	88			

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, ПРН – програмний результат навчання, ЗК – загальні компетентності, ФК- спеціальні (фахові) компетентності.

6. Самостійна робота студента

Навчальним планом передбачено 88 годин самостійної роботи. На самостійну роботу виносяться: підготовка до аудиторних занять, виконання альбому-презентації, підготовка до складання семестрового контролю.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	44	Підготовка до аудиторних занять
2	14	Виконання творчого портфоліо
3	30	Підготовка до складання семестрового контролю

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. У режимі очного навчання заняття відбуваються в аудиторії згідно розкладу занять, у режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції у програмах Zoom (лекції) та Google Meet (практики) – посилання на конференцію видається здобувачам викладачем на початку семестру. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на занятті не додаються, і штрафні бали за пропуски занять не передбачено. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на заняттях, особливо практичних, а саме у вирішенні задач, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг. На заняттях студенту дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т.ч. виходити в Інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання. Активність студента на парах, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача.

Дистанційний режим навчання. За відповідних умов навчання може проводитись у дистанційному режимі згідно Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188> У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції у програмах Zoom/Google Meet – посилання на конференцію видається на початку семестру. З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на ресурсах Платформи дистанційного навчання «Сікорський».

Правила поведінки на заняттях. Дотримання норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» <https://kpi.ua/code> На території університету студенти мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку <https://kpi.ua/admin-rule> В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т. ч. в Інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання бажано мати та використовувати інформацію розміщену у курсі дисципліни (на Платформі дистанційного навчання «Сікорський»).

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування міжнародних конференцій та інших науково-практичних заходів в межах тематики дисципліни за умови активної участі у таких заходах. Для опанування і поглиблення практичних навичок на заняття можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери) за попереднім узгодженням.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Положення про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті(<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>) регламентує визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. У разі проходження здобувачем онлайн курсу чи іншого елементу неформальної освіти (відповідно до розділу «Додаткова інформація з дисципліни») здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на

неформальній освіті за самостійного її обрання проходить процедура валідації, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів. Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому студенти мають своєчасно виконувати завдання на практичних заняттях, писати модульну контрольну роботу. Заохочувальні бали студент може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, додаткових завдань тощо, а також за активну участь у дискусіях на практичних та лекційних заняттях. Штрафні бали не передбачаються.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО. Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю. Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача впродовж семестру, передбачених заходами поточного контролю. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://esampus.kpi.ua>).

Політика дедлайнів та перескладань. МКР складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. У випадку не згоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>

Політика щодо академічної доброчесності. Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політики та принципів академічної доброчесності, які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» <https://kpi.ua/code>, Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/47>

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту (ШІ) регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи першого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-2) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

1. Поточний контроль (мак 50 балів)

1.1. Робота на практичних і лекційних заняттях (мак 30 балів)

1. *Відповіді (опитування) на практичних і лекційних заняттях:*

Розрахунок за одну відповідь:

1 бали – активна творча робота;

0 балів – пасивність

2. Виконання навчальних завдань на практичних заняттях:

Розрахунок за одне завдання:

2 бали – правильно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;

1 бали – витримано логіку виконання завдання, але припущено несуттєвих помилок або не містить обґрунтувань;

0 балів – завдання не виконано, або виконано неправильно.

1.2. Самостійна робота (мак 10 балів за роботу, всього 1 робота)

Розрахунок балів за одну самостійну роботу:

10 – 9 балів – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

8 – 7 балів – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;

6 балів – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

0 балів – завдання самостійної роботи не виконані, або виконані неправильно.

1.3. Індивідуальне завдання – виконання підсумкового проєкту (мак 10 балів).

Розрахунок балів за виконання підсумкового проєкту:

10 – 8 балів – повне виконання проєкту (не менше 95%);

6 – 7 балів – достатньо повне виконання проєкту (не менше 75%) або повне виконання з незначними неточностями;

1 – 5 балів – неповне виконання проєкту (не менше 60%) та незначні помилки;

0 балів – завдання не виконані, або виконані неправильно.

2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень – Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів;

13 тиждень – Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів.

3. Семестровий контроль (екзамен) (мак 50 балів)

Умовою допуску до екзамену є виконання навчальних завдань та обов'язкового виконання індивідуального завдання, а сума стартових балів не менша за 40 балів. Екзамен проводиться у формі творчого перегляду та захисту кваліфікаційної роботи з теоретичним опитуванням. Здобувач, який у семестрі отримав 50 балів, не екзамені презентує та обґрунтовує свій проєкт. У цьому разі остаточний результат складається із суми балів, що отри

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Кількість балів	Оцінка
Не виконані умови допуску (Рейтинг менше 20 балів)	Не допущено

мані на екзамені та протягом семестру. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 50 балів не екзамені презентують, обгрунтовують свої проєкт та дають відповіді на додаткові питання (Додаток А). Остаточний результат складається із з суми стартових балів та балів отриманих за результатами екзамену. Екзамен проводиться на заліково-екзаменаційній сесії за розкладом.

Розрахунок балів за екзаменаційний проєкт (тах 50 балів):

50 – 45 балів — публічний захисту авторського циклу робіт (або одного великого твору), що демонструє концептуальне мислення, здатність до переосмислення та використання авторської образно-асоціативної мови;

25 – 44 балів — достатньо повне виконання проєкту, публічний захисту авторського циклу робіт (не менше 75%) або повне виконання з незначними помилками;

10 – 24 балів — неповне виконання проєкту (не менше 60%) та незначні помилки.

теоретичні питання (3 питання), за одне питання (для здобувачів що набрали менше 50 балів):

9-10 балів – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

7-8 балів – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;

5-6 балів – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

4 балів – неповна відповідь (не менше 50% потрібної інформації) та незначні помилки;

0 балів – немає відповіді.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінк за університетською шкалою

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток А до силабусу). Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою у рейтинг здобувача.

Рекомендовані онлайн курси на ресурсах: <https://www.coursera.org/>; У навчальному процесі використовується онлайн-дошка Figma Online Collaborative Whiteboard (безкоштовно). Викладення дисципліни може бути переведено у змішану форму за відповідних умов згідно розпоряджень університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено старшим викладачем Лавром Костянтином Тихоновичем

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 1 травня 2025)

Погоджено Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 12 від 30 червня 2025 року)

Перелік питань до екзамену

1. У чому полягає принципова різниця між академічним копіюванням природи та графічною стилізацією об'єкта?
2. Як взаємодія форми та контрформи (негативного простору) впливає на виразність силуету в ілюстрації?
3. Які методи трансформації природної симетрії рослин використовуються для створення декоративного графічного ритму?
4. За допомогою яких графічних засобів (лінія, пляма, крапка) можна передати матеріальність рослинного об'єкта без використання світлотіні?
5. Яка роль гіперболізації та гротеску у створенні стилізованого образу тварини, і де проходить межа між виразністю та втратою впізнаваності?
6. Як «лінія дії» (line of action) допомагає передати динаміку та внутрішню напругу в стилізованому зображенні птаха чи звіра?
7. Якими методами можна передати плановість та глибину простору в площинній стилізованій ілюстрації (принципи кулісної, тональної градації)?
8. За якими критеріями художник обирає ключові деталі архітектурної споруди для її графічного спрощення?
9. Як геометризація людського тіла допомагає художнику виявити конструктивну логіку фігури при її подальшій стилізації?
10. Яким чином свідоме спотворення анатомічних пропорцій впливає на сприйняття емоційного стану персонажа?
11. Як психологічний портрет літературного героя трансформується у його візуальну «мову форм» (наприклад, використання гострих кутів чи м'яких ліній)?
12. Навіщо ілюстратору потрібна «карта персонажа» (character sheet) і які обов'язкові елементи вона має містити для роботи над книжковим циклом?
13. Як досягти стилістичної єдності між живим персонажем та неживим архітектурним чи пейзажним тлом в одній композиції?
14. Які композиційні прийоми дозволяють виділити головний сюжетний вузол у багатофігурній стилізованій сцені?
15. Чому етап створення швидких ескізів-тамбнейлів (storyboarding) є критично важливим для пошуку нетривіального композиційного рішення?
16. За якими візуальними ознаками можна визначити завершеність та цілісність фінального ілюстративного оригіналу?